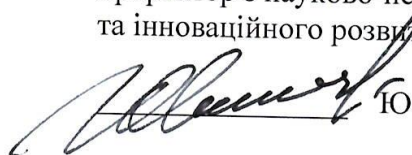

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОНП «Музичне мистецтво»
магістерського рівня вищої освіти,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

” 25 ” червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 КУШНІР

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових інструментів,
доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

” 25 ” червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНСАМБЛЬ**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«АРФА»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової підготовки (ОК 3.3.2)
Загальний обсяг	5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «АНСАМБЛЬ» для профілізації «арфа» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

ОЛІЙНИК Ольга Григорівна кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від ”_17_” _червня___ 2021 р., протокол № _11_.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих арфістів-ансамблістів що володіють специфікою камерного ансамблевого музикування.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри у складі камерного ансамблю та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність спілкування іноземною мовою.
- ЗК2.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК3.** Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- ЗК4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8.** Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК9.** Здатність працювати автономно
- ЗК10.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
- СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Побудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						Всього (денна/заочна)	у тому числі:			1	2	3	4	
							лекції	Індивідуальні						Практичні (денна/заочна)
Ансамбль	1-3			5	150	52/25	-	-	52/25	98/125	1/8	1/7	1,5/ 10	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					лекційні	Індивідуальні		
I		3	90	30/15			30/15	60/75
	1	2	45	15/8			15/8	30/37
	2	2	45	15/7			15/7	30/38
II		2	60	22/10			22/10	38/50
	3	2	30	22/10			22/10	38/50

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обсяг – 52 години практичного навчання для денної форми навчання і 25 годин практичного навчання для заочної форми навчання)

(обсяг самостійної роботи – 98 годин і 125 годин відповідно. З них – по 5 годин у кожному семестрі на підсумковий контроль (екзамен))

Змістовний модуль 1. Сучасна музика

1. Знайомство з сучасними позначеннями засобів музичної виразності.
2. Удосконалення творчої інтерпретації в процесі концертного виконання

Змістовий модуль 2. Твори підвищеної складності композиторів ХІХ-ХХ ст.

1. Втілення набутих знань та навичок ансамблевого виконавства в інтерпретації камерних творів підвищеної складності.

2. Удосконалення проблеми психофізичної єдності в процесі виконання.

Послідовність проходження тематики змістовних модулів, а також обсяг творів та кількість годин практичних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента в певному складі ансамблів. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До екзаменів допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під “суб'єктивним”, в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під “об'єктивним” – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це “художнє враження”, яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання). Володіння звуком належної якості, динамікою, виявлення належного розуміння особливостей стилістики виконуваних творів, відсутність порушень у фразуванні.

Високий ступінь технічної майстерності: блискуча віртуозність, володіння звуковою палітрою, впевнене виконання напам'ять. Володіння правильною технологією виконавського процесу, штриховою технікою, технікою звукоутворення та артикуляцією

Досконале виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення). Виявлення артистизму, виразовості, дотримання норм сценічної поведінки;

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Висока працездатність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами, володіння різноманітною звучністю.

Добре виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, недостатнє професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження
(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільне художнє враження
(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з даної дисципліни інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

9.1 Нотне методичне забезпечення. Перелік рекомендованих творів для ансамблю

Бакс А.	“Фантастична соната” для альту та арфи Сонатина для флейти та арфи
Винн Д.	Соната для скрипки та арфи
Губа В.	Концерт-ноктюрн для скрипки та арфи
Дамаз Ж. М.	Соната для флейти та арфи
Денісов Е.	Соната для флейти та арфи
Іщенко Ю.	Партита для флейти та арфи
Монасіпов А.	Камерний концерт для флейти та арфи
Осокін М.	Концертна сюїта (ор.50)
Сен-Санс К.	Фантазія (ор. 124) для скрипки та арфи
Шапошніков А.	Соната для флейти та арфи

Тріо

Агабалян Л.	Тріо для флейти, альту та арфи
Бакс А.	“Елегійне тріо” для флейти, віолончелі та арфи
Вишневецький З.	Тріо для гобоя, альту та арфи
Дамаз Ж.-М.	Тріо для флейти, віолончелі та арфи
Дебюссі К.	Соната для флейти, альту та арфи
Каллош Ш.	2 Тріо-сонати для арфи, флейти та контрабаса
Патачіч І.	Тріо для скрипки (флейти), альту (віолончелі) та арфи
Пацьоркевич Т.	Тріо для флейти, альту та арфи
Подгайц Є.	Тріо-імпровізація для флейти, альту та арфи

Квартети

Голубєв Є.	Квартет для двох флейт та двох арф
Колодуб Ж.	Квартет для флейти, гобоя, труби та арфи
Криво лап О.	Квартет для флейти, альту, арфи та фортепіано Триптих для флейти, альту, арфи та клавесина

Квінтети

Арапов Б.	Квінтет для гобоя, валторни, альту, віолончелі та арфи
Вілла-Лобос Е.	Квінтет для флейти, скрипки, альту, віолончелі та арфи
Голубєв Є.	Квінтет для 2-х скрипок, альту, віолончелі та арфи
Дамаз Ж	Квінтет для флейти, скрипки, альту, віолончелі та арфи
Ледєньов Р.	Шість п'єс для 2-х скрипок, альту, віолончелі та арфи
Рославець М.	Квінтет для гобоя, 2-х альтів, арфи та віолончелі

ДОПОМІЖНА

Під час проходження дисципліни «Ансамбль» рекомендується читання творів з листа:

Дуети

Абсіль Ж.	Сициліана для флейти та арфи
Вердаль Г.	Larghetto (op. 20) для скрипки і арфи Reverie (op. 24) для скрипки і арфи Cantilene (op. 26) для скрипки і арфи
Геллер Є.	Сонатина для флейти та арфи
Гверіні Г.	Canzone a ballo для скрипки і арфи
Порадовський С.	Ноктюрн для флейти та арфи
Тардош	Meditation для скрипки і арфи

Тріо

Денісов Е.	Канон пам'яті І. Стравінського для флейти, кларнета та арфи
Кікта В.	Ноктюрн для флейти, альту та арфи Тріо на честь М.Єрмилової для флейти, альту та арфи
Спендіаров О.	Елегія для скрипки, віолончелі та арфи
Трнечек Г.	Капричіо для скрипки, віолончелі та арфи (op. 2) П'єси для скрипки, віолончелі та арфи Ноктюрн для скрипки, віолончелі та арфи
Шишаков Ю.	Рондо для скрипки, віолончелі та арфи

3. Методичне забезпечення

1. Гумен О. Арфа в творчості Володимира Загорцева // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. 21-22. Івано-Франківськ, 2011. С. 354-357.
2. Гумен О. Арфова освіта у Львові: творчо-виконавський діалог /Олександра Гумен // Проблеми удосконалення професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін : Зб. Матеріалів Всеукраїнської відкритої науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті А.Ф. Кречківського. – Суми : Винниченко М.Д., 2011. – С.50-52.
3. Олійник О. Історія становлення і розвитку камерного ансамблю з арфою в складі. Навчальний посібник. К: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2005. –194 с.
4. Олійник О. Камерні ансамблі для арфи. Додаток до програми з предмету “Камерний ансамбль” для Вищих музичних навчальних закладів. Київ, 1997. – 27 с.
5. Maydwell, A. Georges and Jacques-Georges Cousineau and the harp in the latter half of the eighteenth century // Studies in Music. 1980. Vol. 14. P. 61–86.
6. Rensch, R. Harps and Harpists. Bloomington : Indiana University Press, 2007. 363 p.
7. Scimeca M. G. L'arpa nella storia. Bari: U Hoepli, 1938. – 308 s.
8. Zingel H.J. Harfe und Harfenspiel vom Beginn des 16. bis ins zweite Drittel des 18. Jahrhunderts. Halle, VEB Max Niemeyer Verlag, 1931. 235 p.
9. Zingel H. J. Harfe, Harfenmusik // Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Kassel-Basel-London: Deutschen Taschenbuch Verlag, 1989. Bnd. 2. S. 1508 – 1586.
10. Zingel H. J. Harp Music in the Nineteenth Century. Indiana University Press, 1992. 112p